

Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Diaarinumero: SMDno-2018-2296

Asia Lausuntopyyntö: Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelmaluonnos

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

Pelastustoimen uudistushankkeen aikana osoitettiin tarvetta onnettomuuksien ehkäisyn kansallisten tavoitteiden määrittelylle. Tavoitteenasettelussa korostettiin asiakaslähtöisyyttä, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta. Tältä pohjalta syntyi sisäministeriövetoinen hanke, jossa laadittiin pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma. Kyseenomainen ohjelmaluonnos on nyt lausuttavana kohteena.

Toimintaohjelman lähtökohtana ovat vaikuttavuus, ihmislähtöisyys ja ilmiökeskeisyys. Missioksi muodostui turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki 2025. Tähän liittyvät osatavoitteet jakautuvat turvallisuuden kokemuksen vahvistumiseen, aktiivisen toimijuuden lisääntymiseen, palvelujen saatavuuden varmistumiseen ja yhteisen työn kehittymiseen. Muutoksilla pyritään vaikuttamaan osaamiseen ja kyvykkyyteen, teknologian kehittymiseen, kollaboraation rakentumiseen, asenteisiin ja jaettuihin käsityksiin sekä toimintakulttuuriin. Näihin ilmiöihin tähdätään kymmenellä vaikuttavuustavoitteella ja edelleen noin 250 tunnistetulla teolla.

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma osoittaa merkittävimmät panostukset lapsiin ja nuoriin, yhteistyön kehittämiseen sekä välittämisen tunteen vahvistamiseen. Teoissa merkittävimmit nousevat sidosryhmätyö, pelastustoimen palveluiden kehittäminen ja väestöryhmien turvallisuusosaamisen lisääminen.

Toimintaohjelmalla vastataan moniin sisäisen turvallisuuden ja pelastustoimen strategisiin haasteisiin. Toimintaohjelma pyrkii myös vahvistamaan pelastustoimen tekemistä pelastuslain hengen mukaisesti.

Omakotiliitto kannattaa vahvasti toimintaohjelmaa. Liitto oli sidosryhmänä mukana ohjelman valmistelussa ja pitää poikkitieteellisyttä, asiakaslähtöisyyttä, yhdenmukaisuutta sekä vaikuttavuutta keskeisinä onnettomuuksien ehkäisyssä. Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki kuvaa laveammin kokonaisuutta mihin pitää vaikuttaa verrattuna onnettomuuksien ehkäisyyn.

Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki tarvitsee vahvaa yhteistyötä eri tahoilta. Näin niukoilla resursseilla voidaan saavuttaa enemmän, mutta toisaalta laajempi verkko toimii myös parempana suojana kuin mikään yksittäinen taho yksinään. Omakotiliitto sitoutuu vahvasti tähän sektorirajat ylittävään yhteistyöhön, omassa toiminnassaan tunnistaa ja viestii arjen turvallisuusongelmakohdista sekä lisää kansalaisten turvallisuusosaamista neuvonnalla ja koulutustyöllä. Liitto pitää keskeisenä, että ministeriöiden budjettiin tulee varata resursseja viestintään, neuvontaan ja koulutukseen.

Omakotiliitto pitää Pelastuslaitoksen sähköisiä palveluita kannatettavina. On kuitenkin muistettava, ettei kaikilla kansalaisilla on mahdollisuuksia ja kyvykkyksiä asioida sähköisen palveluiden kautta. Erityisryhmien, kuten ikääntyneiden, palveluiden saatavuus täytyy taata muilla vaihtoehtoisilla tavoilla.

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja